

være en Dag længere om Rejsen og Op- holdet i Anledning af Landstingsvalget, end det vistnok er nødvendigt. Ændrings- forslag Nr. 12, det sidste, er væsentligt redaktionelt.

Med Hensyn til Hovedændringsfor- slaget, det om Suppleringsmandaternes Fordeling, det eneste, der har været virke- lig Uenighed om, vil jeg sige, at ikke alle i Udvalget med lige Begejstring er gaaet til det Resultat af Drøftelserne, som her foreligger. Det er klart, at naar man for- deler Tillægsmandaterne til tre Omraader, vil den endelige Forholdsmæssighed i Fol- ketingets Sammensætning blive noget min- dre, i alt Fald vil den kunne blive noget mindre, end hvis vi regner hele Landet som en Enhed. Men til Gengæld vil Til- lægsmandaterne med noget større Sikker- hed falde saaledes, at de enkelte Lands- deles Lokalrepræsentation opretholdes i større Grad end efter det oprindeligt fore- liggende Forslag. Der er dem i Udvalget, som har ment, at Danmark ikke er blevet et saa mægtigt Rige, at vi ved Borgerret- tighedernes Fordeling behøver at sondre os i en Hovedstad og nogle Øer og Jyl- land. Der er dem, som har ment, at jo mere vi kunde betragte det danske Folk som en national Enhed, og jo mere vi kunde sætte dette nationale over de lokale Interesser, des bedre vilde det være. Men trods forskellig Opfattelse paa dette Punkt, trods mere eller mindre Varme hos de en- kelte Medlemmer, er Flertallet alligevel enedes om at anbefale dette Forslag, fordi vi fra de forskellige Sider erkender Betyd- ningen af, at Folketinget med størst mulig Enighed samler sig om Valgloven og da særlig om de Bestemmelser i Valgloven, der vedrører Folketinget.

Og naar Flertallet har kunnet gaa med til dette Forslag, hænger det natu- rligvis ogsaa sammen med, at medens Grundloven er det forholdsvis blivende, er Valgloven det forholdsvis omskiftelige. Valgloven kan nogenlunde let forandres sammenlignet med Grundloven, og viser der sig Fejl eller Mangler eller Skavanker ved Valgloven, kan de forholdsvis let ret- tes. Fra første Færd, da vi begyndte Valglovforhandlingerne her i Tinget — det er nu 10 Aar siden —, var vi i den første Betænkning, som blev afgivet i 1905 —06; enige om, at naar vi fik en ny Valg- lov, skulde det ikke gaa saadan som i tid- ligere Tider, at den holdt sig uforandret gennem Menneskealdrer, nej, saa skulde den ret hyppigt forandres, og den Gang var der, jeg tror fra alle Sider, Tilslut-

ning til, at en Revision af Valgloven i alt Fald hvert Tiaar, efter hver Folketælling, vilde være betimelig. Den Gang var det vanskeligste Spørgsmaal ved Valgloven det, man kalder Valggeometri. Nu er vi ved det nye System med Forholdstalsvalg, vi er slaaet ind paa, kommet over til noget, man snarere kunde kalde Valgaritmetik. Nu er det ikke længere i saa høj Grad valggeometriske Problemer, der volder Vanskelighed, som det er valgaritmetiske Problemer. Vi har erfaret ved Forhand- lingen om Valgloven, at det egentlig er meget lettere at enes om en Grundlov end om en Valglov, og det er ret naturligt, for ved Grundloven drejer det sig om de store, fundamentale Principper. Der kan man deles og deles skarpt, men det er langt lettere at samle de forskellige Lejre, den ene paa den ene Side, den anden paa den anden Side, om de store Principper end at samle de mange Hoveder under een Hat, naar Spørgsmaalet kommer om Valgloven, hvor saa uendelig mange smaa personlige eller lokale, historiske og geo- grafiske Interesser rejser sig. Fuld Til- fredshed med en Valglov vil det derfor næsten være umuligt at tilvejebringe. Men heldigvis, siger jeg, er Valgloven det for- holdsviis omskiftelige, dens Fejl, dens Mangler, dens eventuelle Skavanker kan forholdsvis let rettes. Derfor har man ogsaa fra alle Sider indenfor Grundlovspar- tierne kunnet tiltræde denne Indstilling.

Jeg vil da udtale Haabet om, at denne Indstilling fra de 14 af Udvalgets 15 Med- lemmer maa kunne samle helst hele Folke- tinget, i alt Fald det langt overvejende Flertal af Folketinget, om sig, idet det ikke vil være uden Betydning, naar Valgloven nu gaar op til det andet Ting, at det sker med et saadant stort, ja overvældende Flertal i dette Ting, ligesom det har vist sig, at der er med Hensyn til Grundloven. Vi ved ikke noget om, hvorvidt Valgloven i denne Skikkelse vil blive uforandret ved- taget af det andet Ting, selv om vi øns- ker det. Den højtærede Indenrigsmini- ster udtalte i Gaar, at hvis Venstre ikke var eet Parti, men to Partier, et Folke- tingsvenstre og et Landstingsvenstre, maatte man forhandle med dem begge, og jeg kan ganske tiltræde denne Udtalelse af den højtærede Indenrigsminister om For- handling. Det Lovforslag, der nu for- modentlig om kort Tid sendes op til det andet Ting, er naturligvis intet Ultimatum, men paa den anden Side tilføjer jeg, at hvis det sker, som jeg haaber, og som jeg tror, at Udvalgets overvældende Flertal